C/2023/1069

15.12.2023

P9_TA(2023)0199

Väljapaistva opositsioonijuhi Viktar Babarõka ebainimlik kohtlemine ja haiglasse paigutamine Valgevenes

Euroopa Parlamendi 11. mai 2023. aasta resolutsioon Valgevene kohta: silmapaistva opositsioonijuhi Viktar Babarõka ebainimlik kohtlemine ja haiglasse paigutamine (2023/2693(RSP))

(C/2023/1069)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Valgevene kohta,

— võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,

A. arvestades, et 2021. aasta juulis mõisteti endisele presidendikandidaadile Viktar Babarõkale poliitiliselt motiveeritud süüdistuste alusel 14-aastane vanglakaristus;

B. arvestades, et Viktar Babarõka viidi haiglasse peksmisjälgedega ning ta vajas operatsiooni; arvestades, et tema advokaate ja perekonda hoitakse teadmatuses ning neil ei lubata temaga ühendust võtta;

C. arvestades, et silmapaistvad Valgevene poliitvangid, sealhulgas opositsiooniliidrid Marõja Kalesnikava, Maksim Znak, Sjargei Tsihhanovski, Pavel Sevjarõnets ja Mikalai Statkevitš, on määratud täielikku isolatsiooni ning nende kohta puudub igasugune teave; arvestades, et poola vähemuse liidri Andrzej Poczobuti vangistamine Valgevenes on näide rahvusvähemuste tagakiusamisest Valgevenes;

D. arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvolinik märkis oma 3. veebruari 2023. aasta aruandes, et kinnipidamistingimused Valgevenes kujutavad endast julma, ebainimlikku ja inimväärikust alandavat kohtlemist ning piinamist; arvestades, et vangid ei saa õigeaegset arsti- ega õigusabi; arvestades, et Valgevenes on 1 500 poliitvangi ning et Aljaksandr Vihhor, Dzjaniss Kuznjatsov, Vitold Ašurak ja Mikalai Klimovitš surid vangistuses;

1. nõuab tungivalt, et Valgevene võimud lõpetaksid viivitamata Viktar Babarõka ja teiste poliitvangide väärkohtlemise ning tagaksid neile nõuetekohase arstiabi ning juurdepääsu advokaatidele, perekondadele, diplomaatidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele, et oleks võimalik hinnata nende seisundit ja osutada abi;

2. nõuab Viktar Babarõka ja tema poja Eduardi viivitamatut ja tingimusteta vabastamist koos Marõja Kalesnikava, Maksim Znaki, Sjargei Tsihhanovski, Pavel Sevjarõnetsi, Mikalai Statkevitši, Raman Pratassevitši, Andrzej Poczobuti, Aless Bjaljatski ja kõigi teiste Valgevene poliitvangidega;

3. mõistab kategooriliselt hukka poliitvangide ja nende perekondade ebainimliku kohtlemise ning poliitilise opositsiooni, kodanikuühiskonna, ametiühingute, õiguskaitsjate, sõltumatu meedia ja rahvusvähemuste jätkuva represseerimise Valgevenes;

4. kinnitab oma solidaarsust Valgevene rahvaga nende võitluses vaba, suveräänse ja demokraatliku Valgevene eest; mõistab hukka Valgevene osalemise Venemaa agressioonisõjas Ukraina vastu;

5. nõuab, et EL ja liikmesriigid töötaksid välja sihtotstarbelise ELi abiprogrammi, et aidata poliitiliste repressioonide ohvreid, sealhulgas parandades varjupaigamenetlusi ja pakkudes ELis ajutist peavarju neile, kes otsivad poliitilist varjupaika;

6. kordab oma üleskutset ELile ja liikmesriikidele laiendada ELi sanktsioone Valgevenes repressioonide eest vastutavate isikute ja üksuste, sealhulgas kohtunike, prokuröride, õiguskaitse-, vangla- ja karistusasutuste ametnike ning režiimi abistajate suhtes ja tagada nende nõuetekohane jõustamine; nõuab sanktsioone nende suhtes, kes vastutavad Ukraina laste ebaseadusliku Valgevenesse väljasaatmise eest;

7. kordab oma nõudmist kehtestada vastutus kõigi Aljaksandr Lukašenka režiimi all toime pandud süstemaatiliste inimõiguste rikkumiste toimepanijate suhtes;

8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikidele, Valgevene demokraatlike jõudude esindajatele ning Valgevene *de facto* ametivõimudele.